

15. listopadu 2009

Vážený pan
ing. Jakub Šebesta
ministr zemědělství
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17
117 05 Praha 1

Vážený pane ministře,

Asociace profesionálních myslivců České republiky se na Vás obrací prostřednictvím tohoto **otevřeného dopisu** se svým návrhem na řešení vážného problému v oblasti mysliveckých stráží, který však může negativně ovlivnit budoucí vývoj celého odvětví myslivosti.

V úvodu našeho otevřeného dopisu nám dovoluňte pro přehlednost prezentovat několik informací k závažné problematice mysliveckých stráží.

Dne 1. ledna 2000 nabyl účinnosti zákon číslo 238/1999 Sb., kterým se měnila řada zákonů (zejména zákon číslo 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů a zákon číslo 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů). Tento zákon přinesl zásadní změnu v postavení nejen myslivecké stráže, ale i stráží ostatních, když fyzickým osobám, majícím podle příslušných zákonů postavení stráže, přiznal při výkonu jejich oprávnění a pravomocí postavení veřejného činitele. Tím získaly myslivecké stráže nejen zvýšenou trestně právní ochranu, ale i zvýšenou trestně právní odpovědnost. Myslivecké stráže realizují v terénu spektrum činností směřujících k ochraně přírody, honiteb a zvěře, která je zákonem deklarována jako „přírodní bohatství“. Nejedná se tedy o ochranu majetku vlastníků honebních pozemků, držitelů nebo uživatelů honiteb - jedná se o přírodní bohatství. I přesto stát nechává stráže realizovat celou řadu náročných a životu nebezpečných činností výhradně v osobním volnu těchto občanů a výhradně na jejich náklady. Zcela zásadním argumentem je rizikovost celé činnosti stráží, při které je přímo ohroženo jejich zdraví či životy. Stát zákonem stanovuje uživatelům honiteb povinnost navrhnout občany do funkce mysliveckých stráží, kdy pak těmto strážím zákonem stanovuje povinnost pronásledovat v terénu pachatele závažné trestné činnosti (která je navíc konána i v organizovaných skupinách, v noci a se zbraní v ruce).

Proto by mělo být samozřejmou povinností státu, v maximální míře a v rozsahu zákonných povinností napomáhat činnosti stráží a tyto občany-stráže maximálně chránit. Realita je však zcela jiná. Od roku 2001 neudělalo MZe (jako ústřední orgán státní správy myslivosti) z vlastní iniciativy pro činnost mysliveckých stráží prakticky nic, co by mysliveckým strážím skutečně pomohlo v jejich nesmírně náročné, odpovědné a rizikové činnosti. Tak jsou myslivecké stráže ponechány ve své činnosti bez podpory, metodického vedení i bez finanční podpory; a nebýt některých aktivních krajských úřadů organizujících na své náklady pro stráže školení, nikdo by pomoc strážím nerealizoval.

Ministerstvo zemědělství (jako ústřední orgán státní správy) neustále zdůrazňuje, kolik milionů korun dotací jde do odvětví myslivosti. Problém však je v tom, že už pracovníci ministerstva nespecifikují, kam tyto finanční prostředky skutečně doputují a kolik z nich skutečně skončí v honitbách jako smysluplná státní pomoc při realizaci celospolečensky žádoucích mysliveckých projektů. Zřejmě je státní finanční podpora rozšiřování tetřeva u státního podniku VLS pro MZe velmi důležitá; zřejmě je státní finanční podpora státního podniku LČR při chovu bílého jelena či kozy bezoárové pro MZe zcela nezbytná; zřejmě má státní finanční podpora prodejních výstav v Lysé nad Labem pro MZe zásadní význam. Rozhodnutí o využití státních finančních prostředků je plně v kompetenci příslušných ministerských úředníků a nám nepřísluší rozhodovat za ně. Nicméně jako aktivní myslivecká organizace s celostátní působností máme právo upozorňovat na stále se vyskytující nedostatky v práci MZe a požadovat jejich nápravu.

Vzhledem ke znalosti situace v honitbách i ve všech regionech ČR tak můžeme upozorňovat ministerstvo na řadu neřešených problémů a musíme požadovat jejich urychlené řešení. Proto jsme přesvědčeni, že ministerstvo zemědělství musí pro zásadní zlepšení kritické situace v odvětví myslivosti dělat daleko více, než dělá doposud; a to jak v oblasti legislativní, tak v oblasti metodické, koordinačně-řídící i v oblasti dotační podpory vybraných oblastí. Bohužel se v praxi stále setkáváme s tím, že vysocí ministerští úředníci (např., vedoucí oddělení myslivosti) místo plnění svých metodických povinností spolupřádají (přednáší) s komerčními firmami placená školení, kam jsou zvány (za cca 2.000.- Kč/osobu) právě pracovníci prvostupňových orgánů státní správy; jde především o to, že pracovníci státní správy by měli být úředníky ministerstva školení zcela zdarma v rámci naplňování metodických povinností MZe. Možná právě pro uvedené honorované komerční vystupování na různých školeních pak úředníci MZe nemají čas plnit své zákonné povinnosti (za které jsou státem placeni) – třeba právě v oblasti metodické či dotační podpory mysliveckých stráží.

Vážený pane ministře, hlavním důvodem, proč si Vás dovoluujeme obtěžovat tímto naším otevřeným dopisem **je právě kritická situace v činnosti mysliveckých stráží, případně následně i v činnosti orgánů činných v trestním řízení.**

Původně jsme nechtěli těmito svými požadavky obtěžovat vážené ministerstvo zemědělství, protože jsme očekávali, že úředníci na ministerstvu znají tuto situaci a iniciativně tuto problematiku s dostatečným předstihem vyřeší. Byli jsme přesvědčeni, že MZe spolu s odborníky z vedení ČMMJ (kteří spolu úzce spolupracují) připraví návrh pro MZe a danou situaci ku prospěchu mysliveckých stráží i celé myslivosti společně vyřeší. Bohužel se tak dosud nestalo a APM ČR považuje za svou povinnost iniciovat tímto otevřeným dopisem na MZe okamžité řešení tohoto vážného problému.

Oč se tedy jedná?

Dnem 1. ledna 2010 nabývá účinnosti **zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník**, který nahradí dosavadní zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon. Z hlediska mysliveckých stráží a jejich činnosti přináší nový trestní zákoník některé významné změny.

Zcela zásadní změny nastaly ve vymezení trestného činu „pytláctví“ (dříve § 178a, nyní § 304). Pytláctví je trestným činem teprve, pokud někdo neoprávněně uloví zvěř nebo ryby „v hodnotě nikoli nepatrné“, tzn. v hodnotě dosahující částky nejméně 5000,- Kč (§ 138 odst. 1). Pokud je škoda menší než 5000,- Kč, půjde o přestupek podle § 35 odst. 1, písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Právě tato změna je pro činnost stráží i orgánů činných v trestním řízení zcela zásadní. Zákonem stanovená hranice 5.000.-Kč má skutečně nezastupitelný význam; tzn., od roku 2010 bude záležet doslova na každé koruně hodnoty neoprávněně ulovené zvěře, zda se bude jednat o trestný čin nebo „jen“ o přestupek.

Proto bude základním faktorem pro účinné postihování nelegálního lovu po 1.1.2010 právě systém a způsoby určování hodnoty nelegálně ulovené zvěře či ryb. Ministerstvo zemědělství po celá desetiletí nevypracovalo metodický materiál, kterým by byly rámcově určeny hodnoty živé i usmrcené zvěře (všech kategorií daných druhů-samec, samice, mládě) u všech druhů volně žijících živočichů zařazených na základě ust. § 2 zákona o myslivosti do kategorie zvěře. Po 1.1.2010 bude metodický materiál na určování hodnoty všech druhů zvěře (živé či usmrcené) zcela nezbytný. Bez oficiálního systému určování hodnoty nelegálně ulovené zvěře budou v permanentním ohrožení všechny myslivecké stráže; např., intenzita a důraz zásahu myslivecké stráže proti pachateli trestného činu může být odlišný od zásahu proti občanovi, který spáchal „pouhý“ přestupek. A rozdíl mezi závažným trestným činem a přestupkem na úseku nelegálního lovu může být skutečně jen několik desítek korun. A těch několik desítek korun může tvořit tenkou hranici mezi adekvátním zásahem stráže a trestným činem zneužití pravomoci veřejného činitele. Proto musí MZe ihned konat.

Proto nejen naše Asociace profesionálních myslivců ČR, ale i většina mysliveckých stráží, orgánů státní správy, orgánů činných v trestním řízení očekává od ústředního orgánu státní správy myslivosti (MZe) tento odborný krok – tzn., urychlené vypracování metodického materiálu MZe na oceňování hodnoty ulovené zvěře.

Pokud MZe nevypracuje do konce roku 2009 tento materiál (nazvaný např.) „Metodický pokyn k oceňování hodnoty ulovené zvěře“, bude to znamenat paralyzování činností mysliveckých stráží i orgánů činných v trestním řízení. Je totiž zcela vyloučené, aby si každá myslivecká stráž, každý orgán státní správy, každý orgán činný v trestním řízení či každý soud vypracovával svou vlastní metodiku či systém hodnocení hodnoty všech druhů zvěře (§ 2 zákona o myslivosti).

Asociace profesionálních myslivců ČR je přesvědčena, že je povinností MZe okamžitě zahájit práce na vytvoření uvedeného metodického materiálu. V posledních letech jsme my myslivci měli možnost sledovat, jakým způsobem řeší některé orgány (např., Policie ČR) oceňování nelegálně ulovené zvěře; např., nelegálně usmrčený zajíc polní má dle PČR hodnotu 200.- Kč, což je cena zajíce v prodejně zvěřiny (a to i přes to, že oficiální cena živého odchyceného zajíce je cca 2.500.- Kč).

APM ČR kategoricky odmítá, aby se v budoucnu oceňovala nelegálně ulovená zvěř tak, že se bude jednat pouze o hodnotu ceny masa-zvěřiny, přičemž se vůbec nebere v úvahu chovná hodnota těchto volně žijících živočichů či jejich hodnota a význam pro daný ekosystém. Proto je v této věci povinností MZe (jako ústředního orgánu státní správy) vypracovat a vydat metodický pokyn a napomoci tak boji proti nelegálnímu lovu zvěře a ryb v přírodě. Případná pasivita MZe negativně ovlivní činnost stráží a ztíží tím pronásledování pachatelů nelegálního lovu. MZe má dnes podle našeho názoru dvě možnosti.

Buď bude pasivně přihlížet, jak někdo bude „od boku“ určovat hodnotu nelegálně ulovené zvěře, která se bude odvíjet od ceny masa-zvěřiny; což je pro přírodu i pro myslivost velmi degradující způsob.

Nebo se MZe (ve spolupráci se všemi mysliveckými organizacemi, zoology, ekology, veterinárními lékaři, soudními znalci aj.) ujme aktivně řešení této problematiky a metodickým pokynem stanoví skutečnou hodnotu těchto živočichů pro myslivost, přírodu i stabilitu daných ekosystémů. Stejný metodický pokyn bude muset MZe vytvořit i pro odvětví rybářství.

Vážený pane ministře, Asociace profesionálních myslivců ČR nejen upozorňuje Vaše ministerstvo na danou situaci a žádá důrazně o její řešení, ale i nabízí svou pomoc a účast v případné pracovní skupině, která by mohla v rámci MZe tuto problematiku co nejrychleji řešit a hlavně úspěšně vyřešit. Vzhledem k závažnosti této problematiky a možnosti velmi negativních dopadů na činnost desetitisíců mysliveckých a rybářských stráží, požádáme v případě nečinnosti MZe o pomoc pana předsedu Vlády ČR.

Vážený pane ministře, Asociace profesionálních myslivců ČR Vám děkuje za aktivitu ministerstva v této věci a přeje Vám pevné zdraví a mnoho úspěchů ve Vaší náročné funkci.

S pozdravem „Myslivosti zdar!“

.....
Petr Horák
viceprezident a předseda výkonného výboru
Asociace profesionálních myslivců ČR